

Χαράλαμπος Παγιάτης

Οι λαϊκοί δρόμοι

και η πρακτική εφαρμογή τους

Greek folk scales

and their practical approach

Haralambos Payatis

Fagotto books

Χαράλαμπος Παγιάτης
Οι λαϊκοί δρόμοι και η πρακτική εφαρμογή τους

Haralampos Payatis
Greek folk scales and their practical approach

© 2010 Fagottobooks

Fagotto books

Κεντρικό: Βαλτετσίου 15, 106 80 Αθήνα
Τηλ.: 210-3645147, Fax: 210-3645149
Υποκατάστημα: Ζακύνθου 7, 311 00 Λευκάδα
Τηλ./Fax: 26450-21095
e-mail: info@fagottobooks.gr
www.fagottobooks.gr

ISMN: 979-0-801151-48-3

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Το βιβλίο *Oι Λαϊκοί Δρόμοι και η πρακτική εφαρμογή τους* αναφέρεται συνοπτικά στις κλίμακες που χρησιμοποιούνται σήμερα στην Ελληνική Δημοτική και Λαϊκή Μουσική.

Οι κλίμακες (ή Λαϊκοί Δρόμοι όπως επεκράτησε να ονομάζονται) απεικονίζονται με πρακτικούς δακτυλισμούς για όλα τα βασικά όργανα: Κιθάρα, Μπουζούκι και Πληκτροφόρα όργανα (Αρμόνιο, Πιάνο, κλπ).

Σημειώνονται επίσης οι κύριες και οι δευτερεύουσες συγχορδίες του κάθε δρόμου καθώς και οι βασικές κινήσεις των συγχορδιών.

Το βιβλίο συμπληρώνεται με μελωδίες που αποδίδουν το χαρακτηριστικό άκουσμα του κάθε δρόμου.

FOREWORD

The book *Greek Folk Scales and their practical approach* refers to the scales used today in Greek traditional and popular songs.

The scales are depicted with their fingering for three basic instruments: the guitar, the bouzouki and keyboards (piano, harmonium etc.)

The basic and secondary chords of the scales are also noted as are the most usual chords progressions of each along with exercises on authentic folk rhythms.

The book is complete with tunes that bring out the characteristic sound of these scales.

ΠΩΣ ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΕΤΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

HOW TO READ THIS BOOK

Σε κάθε Δρόμο είναι γραμμένη η δακτυλοθεσία για Κιθάρα, Μπουζούκι και Αρμόνιο σε πεντάγραμμο, ταμπλατούρα και αναλυτικό σχήμα.

ΓΙΑ ΚΙΘΑΡΑ ΚΑΙ ΜΠΟΥΖΟΥΚΙ

1. Αριθμηση δακτύλων αριστερού χεριού :

1. Δείκτης
2. Μέσος
3. Παράμεσος
4. Μικρός

2. Πώς να διαβάζουμε τα σχήματα:

a. Σχήμα 1:

Οι έξι οριζόντιες γραμμές συμβολίζουν τις εξι χορδές της κιθάρας.

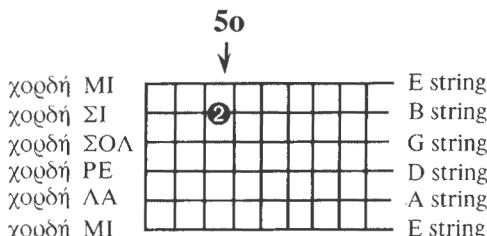
Σχήμα 2:

Οι τέσσερις διπλές οριζόντιες γραμμές συμβολίζουν τις τέσσερις διπλές χορδές στο μπουζούκι.

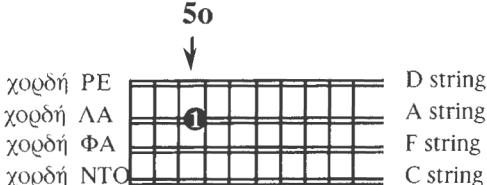
β. Οι κάθετες γραμμές συμβολίζουν τα τάστα. Ο αριθμός πάνω από το σχήμα σημειώνει το αντίστοιχοτάστο.

γ. Οι αριθμοί μέσα στους κύκλους συμβολίζουν τα δάκτυλα του αριστερού χεριού που πρέπει να χρησιμοποιηθούν. Η τοποθέτηση των κύκλων πάνω στο σχήμα συμβολίζει τη θέση των δακτύλων του αριστερού χεριού πανω στην ταστιέρα.

Αριστερό χέρι   Left hand

Σχήμα 1: Για Κιθάρα
Diagram 1: For the Guitar

Σχήμα 2: Για Μπουζούκι
Diagram 2: For the Bouzouki

Each scale is written with fingering for the guitar, the bouzouki and the keyboard in staff notation, tablature and a detailed diagram.

FOR THE GUITAR AND THE BOUZOUKI

1. Left hand fingering :

1. Index-finger
2. Middle-finger
3. Ring-finger
4. Little-finger

2. How to read the diagrams

a. Diagram 1:

The six horizontal lines represent the six strings of the guitar.

Diagram 2:

The four double lines represent the four double strings of the bouzouki.

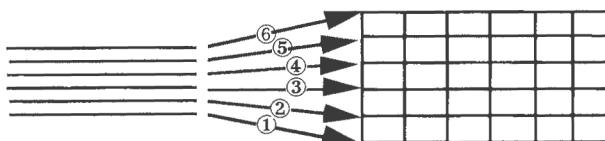
b. The vertical lines represent the frets. The number above the diagram is the number of the fret.

c. The encircled numbers show the fingers of the left hand to be used. The placement of the circles on the diagram shows the position of the fingers of the left hand on the fingerboard.

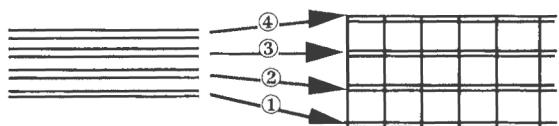
3. Πως διαβάζουμε πεντάγραμμο και ταμπλατούρα

a. Στο πεντάγραμμο σημειώνονται οι φθόγγοι κάθε δρόμου και δίπλα τους ένας αριθμός που συμβολίζει το δάκτυλο του αριστερού χεριού που πρέπει να χρησιμοποιηθεί. Οι αριθμοί στην ταμπλατούρα συμβολίζουν τα τάστα όπου πρέπει να πατηθούν οι χορδές (η ίδια δακτυλοθεσία σημειώνεται στο σχήμα).

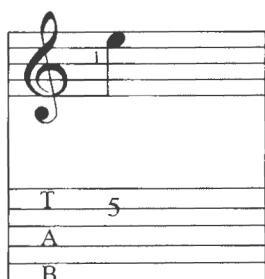
Για Κιθάρα - Guitar

Για Μπουζούκι - Bouzouki

β. Το σύμβολο (Π) πάνω από το πεντάγραμμο σημαίνει ότι κτυπάμε τις χορδές με πέννα από πάνω προς τα κάτω. Το σύμβολο (V) σημαίνει ότι κτυπάμε τις χορδές με πέννα από κάτω προς τα πάνω.

Αυτό σημαίνει ότι πατώντας τη χορδή ΣΙ στο 5ο τάστο με το 1ο δάκτυλο θα παίξουμε τον φθόγγο ΜΙ.

This means that by pressing the B string on the 5th fret with finger 1 the note E is produced.

b. The symbol (Π) above the staff shows that the string is to be played with a plectrum downstroke. The symbol (V) shows that the string is to be played with a plectrum upstroke.

Αυτό σημαίνει ότι κτυπώντας με πέννα από πάνω προς τα κάτω τη χορδή ΛΑ που έχουμε πατημένη στο 8ο τάστο με το 2ο δάκτυλο θα παίξουμε τον φθόγγο ΦΑ.

This means that by pressing the A string on the 8th fret with finger 2 the note F is produced. The string should be played with a plectrum downstroke.

ΓΙΑ ΠΙΑΝΟ - ΑΡΜΟΝΙΟ

Οδηγίες:

a. Το πεντάγραμμο που σημειώνεται για την Κιθάρα και το Μπουζούκι ισχύει και για το Αρμόνιο και για το πιάνο.

3. How to read the staff notation and the tablature.

a. Next to the notes of each scale on the staff there is a number which shows the left hand fingering. The numbers on the tablature represent the frets where the strings should be pressed (the same fingering is noted on the diagram).

FOR THE KEYBOARDS

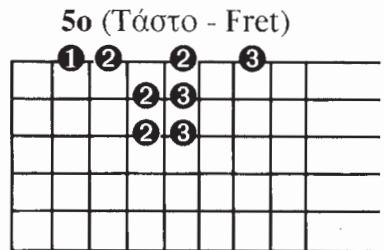
Instructions:

a. The staff notation for the guitar and the bouzouki is also used for the keyboards.

ΔΡΟΜΟΣ ΧΙΤΖΑΖ - HITZAZ SCALE

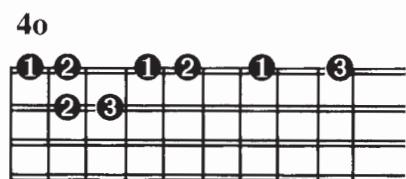
1. Για Κιθάρα - Guitar

Sheet music for guitar in 2/4 time. The notes are: 2 3 2 3 | 1 2 2 3 | 2 2 1 3 | 2 3 2. Below the notes are the strings T, A, B with fingerings: 7 8 | 7 8 | 8 6 5 | 8 7 8 7.

2. Για Μπουζούκι - Bouzouki

Sheet music for bouzouki in 2/4 time. The notes are: 2 3 1 2 | 1 2 1 3 | 1 2 1 2 | 1 3 2. Below the notes are the strings T, A, B with fingerings: 5 6 | 7 8 10 12 | 10 8 7 5 | 4 6 5.

3. Για Πιάνο / Αρμόνιο - Keyboard

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΡΜΟΝΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ - HARMONIC STRUCTURE

- Κύριες συγχορδίες - Basic chords:

(D), (Gm), (Cm), (E $\flat$)

- Δευτερεύουσες συγχορδίες - Secondary chords:

(D7), (F $\sharp$ dim)

- Μικροί αρμονικοί κύκλοι - Minor harmonic cycles:

α. (D) - (F $\sharp$ dim) - (D)

β. (D) - (D7) - (Gm) - (D)

γ. (D) - (Gm) - (F $\sharp$ dim) - (E $\flat$) - (Cm) - (D)

δ. (D) - (D7) - (Gm) - (E $\flat$) - (D)

- Μεγάλοι αρμονικοί κύκλοι

Major harmonic cycles:

α. (D) - (Gm) - (D)

β. (D) - (E $\flat$) - (D)

γ. (D) - (Gm) - (Cm) - (D)

δ. (D) - (Gm) - (E $\flat$) - (D)

ε. (D) - (Gm) - (E $\flat$) - (Cm) - (E $\flat$) - (D)

ΡΥΘΜΙΚΑ ΛΑΪΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ - TRADITIONAL RHYTHMIC PATTERNS

Χασάπικος (αργά) - Hasapikos (slow)

Τσιφτετέλι (αργά) - Tsifteteli (slow)